

Необхідність інституційного забезпечення державної регіональної політики

С.І. Штефан

*Харківська національна академія міського господарства
61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12*

Розбудова системи державного управління та місцевого самоврядування на регіональному і субрегіональному рівнях є дуже багатоаспектним комплексним завданням, що потребує окремого розгляду й вироблення відповідної системи заходів. Вона також тісно пов'язана з проблемою реформування сучасної української економіки, з активізацією економічних інститутів та інструментів, які забезпечують гармонічний розвиток регіонів.

Вирішуючи проблеми загальної політики регулювання соціально-економічного розвитку країни і конкретного регіону, слід урахувувати той факт, що вона тісно переплітається з іншими її складовими, а економічна політика і механізм господарювання на всіх рівнях мають бути чітко скоординованими і узгодженими. Цим пояснюється необхідність державного регулювання, необхідність існування системи інституцій (органів, установ), здатних у взаємодії і координації здійснювати ефективну реалізацію завдань державної регіональної політики.

Основною метою проведення такої політики є пошук шляхів найбільш ефективного використання обмежених економічних ресурсів, вирішення пріоритетних задач регіонів.

Величезна роль держави у свідомому регулюванні трудових відносин праці і капіталу, зайнятості через інвестиції, структурні зміни і стимулювання зайнятості. Держава використовує неринкові механізми розподілу й перерозподілу для соціального забезпечення населення, здійснює і економічну, і фінансово-бюджетну, і грошово-кредитну політику. Водночас розвиваються й ті неринкові відносини, що не пов'язані з економічною діяльністю держави. Це – насамперед розвиток творчої праці та збільшення вільного часу, що забезпечує всебічний розвиток людини.

Важливе значення має формування інституту власності. Найбільше питань з погляду підвищення ефективності господарювання на місцях викликає формування комунальної форми власності, крім іншого, ця необхідність зумовлена потребою запобігання надмірній концентрації управлінських ресурсів на державному рівні. Особливо гострим питанням залишається розподіл виробничих і невиробничих суб'єктів між власне державним і комунальним секторами економіки.

Для ефективної реалізації державної регіональної політики результативним може стати створення мережі недержавних інституцій регіонального і місцевого розвитку. Такі інституції покликані підвищити роль і відповідальність територіальних громад, приватних підприємців та кожного громадянина за розвиток відповідних територій, забезпечити їм можливість реальної участі і впливу на вирішення важливих проблем регіонального і місцевого розвитку.

Головною проблемою інституційного забезпечення державної регіональної політики України є необхідність формування системи інституцій, здатних у взаємодії і координації здійснювати ефективну реалізацію завдань державної регіональної політики. Проблема інституційного забезпечення державної регіональної політики на регіональному і місцевому рівнях пов'язана із незавершеністю формування на цих рівнях системи державного управління і місцевого самоврядування. На сьогодні відсутнє чітке розмежування повноважень і відповідальності та координації діяльності між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на регіональному і субрегіональному рівнях. Місцеві органи влади не мають належного законодавчого забезпечення та фінансової бази для вирішення проблем регіонального і місцевого розвитку.